

paahvilede den som en Hestelse, end vare at ansee som en Afgift, der kom i ny Betragtning. Dette er vistnok fuldkommen rigtigt, men denne Betragtning har man her i denne Lov forsynet at give en praktisk Betydning — det bebrejder jeg den. Man skulde her have fulgt det samme System, som man fulgte, da man omlagde Matricken, saa havde man ikke været i Forlegenhed med at benytte Grundskatten som Middel til at blive fri for Gadeskatten, man skulde som Hestelse paa de nuværende Eiendomme have optaget en væsentlig Deel af det Beløb, som de ydede i Skat, en saa stor Deel nemlig, som man med Sikkerhed kunde sige vilde være det Mindste, de ialtfald i mange Aar vilde komme til at yde. Det er ikke saa vanskeligt at komme til denne Beregning; naar man tager Gjennemsnittet af Afgifterne for de Tidrum, der her ere omtalte — jeg troer endog, der er givet Oplysninger fra 1817 og indtil nu — og trækker det fra den Skatteligning, som man nu anseer nødvendig, for at gaae den kommende Tid imøde, saa vil man i Forfjellen faae det Gnefte, der burde blive tilbage som Skat eller Afgift, og det Øvrige burde lægges paa Eiendommene som en Hestelse af en saadan Natur, at det saa at sige blev en første Prioritet i disse Eiendomme med Panteret fra Communs Side. Dette vilde overordentlig lette Forholdet med Hensyn til tilkommende nye Bygninger. Naar vi spørge: hvorvidt kunne vi gaae med en Skat paa Bygninger, hvorvidt kunne vi gaae med en Skat paa Grunde ligeoverfor det Spørgsmaal: hvorvidt kunne vi gaae med en Skat paa Indtægt, saa synes mig, det ligger klart for Betragtningen, at saalænge Byen under de bestaaende Bestatningsforhold tiltager med nye Bygninger og vinder Forøgelse i Indvaanertallet, kan man blive ved at paalægge Skat paa Bygningerne, og det er da urigtigt at begrænse Skatten til en saadan, der ikke kan rokkes. Saa snart der derimod kommer en Tid, hvor man seer Virksomheden i Byen omtrent beholde det samme Omfang, medens Beboerne derimod sjerne sig fra den og bygge udenfor Byen, saa er det et Beviis for, at der ikke paa Byens Grund under de stedfindende Betingelser kan bygges billige Boliger nok for Beboerne, hvor-

for de maae søge hen til andre Steder, uagtet deres Forretningsliv binder dem til Byen, og saa er Tiden kommen til ved Bestatningen at søge Indtægten og Bedriften og derimod lade Bygningerne være frie for Bestatning. Saalænge man fastholder den samme Skattnorm for de Bygninger, der blive byggede, som for de gamle Bygninger, hvilken i Tidernes Løb har udjævnet sig i de ældre Bygningers Værdi, kommer man til at forhindre nye Bygninger, hvor de ellers kunde have været naturlige, thi Vedkommende kunne ikke i det første Dieblif paa samme Maade udjævne denne Skat, men de maae i den Sum, de have udlagt for at bygge, tabe det, som deres Skat er høi i Forhold til de Andres. Hverken den, der kjober en gammel Bygning, eller den, der sælger den, kjober eller sælger efter den Værdi, hvorfor den er bleven til; men den kjoebes efter alle de Forhold, der bestaae, saaledes at Byggeværddien maaskee er meget ringe, medens det derimod er alle de øvrige Udgifter, der give Bygningen dens Værdi. Den, der derimod bygger, er ikke tjent med at sælge sin Bygning til en ringere Priis end den, som den har kostet ham at bygge, og kan der ikke sælges til en saadan Priis, kan han paa Grund af Bestatningen ikke paa den Tid faae den Værdi derfor, saa kan han ikke bygge. Jeg skulde derfor meget tilraade, at man, hvis man gaaer ind paa Loven, er sig bevidst, at den kun kan gjælde som en Overgangslov i nogle Aar, forbi vi ikke kunne blive staaende stille uden en Afgjørelse af dette Spørgsmaal paa dette Stadium, og at man strax tager fat paa at bearbejde denne Side af Sagen og kommer til at opløse den nuværende Skat, som man nu vil gjøre til en fast Skat, saaledes at det, der efter sin Natur virkelig er Skat, bliver paalagt som Noget, der svarer til Gammelskatten paa Landet, men indrettet paa en lidt hensigtsmæssigere Maade, og ikke lader den Afgift, der bliver tilbage, være større, end at man, om det behøves, kan bruge den som Middel til at staffe Staden forøgede Indtægter.

Jeg kommer nu til at berøre Gadeskatten. Den væsentligste Grund, som den ærede Minister har nævnet, hvorfor han holdt fast paa